

2020RGW04

DATUM	11-11-2019
AAN	Leden Commissie Ruimte Groen en Water
VAN	Hanke Bruins Slot
DOORKIESNUMMER	-
ONDERWERP	Motie 36 (2019): "Geen vislood in het milieu"

Geachte leden van de Commissie Ruimte Groen en water,

Op 10 juli 2019 hebben Provinciale Staten motie 36 "Geen vislood in het milieu" aangenomen die GS verzoekt in overleg te treden met de Utrechtse gemeenten en waterschappen om te onderzoeken hoe het gebruik van vislood zo snel mogelijk gestopt kan worden en hierover terugkoppeling te geven aan PS.

Aanpak onderzoek

Om uitvoering te geven aan de motie, zijn er gesprekken gevoerd met:

- de vier waterschappen in provincie Utrecht;
- Hengelsportvereniging "De Snoekbaars" als huurder van provinciaal viswater in de Eem,
- Federatie Sportvisserij MidWest en Sportvisserij Nederland, als belangenbehartigers van sportvisserij.

In deze gesprekken is verkend welke mogelijkheden er zijn om het gebruik van vislood zo snel mogelijk uit te faseren of stop te zetten en ook welke rol de provincie daarbij eventueel kan spelen.

Resultaat

In de gesprekken is gebleken dat bij alle partijen bereidheid is om zo snel mogelijk te stoppen met het gebruik van vislood. Daartoe worden verschillende activiteiten gedaan.

Zo organiseren Sportvisserij Nederland / Sportvisserij MidWest Nederland en HSV De Snoekbaars de volgende acties:

- Inruilacties bij pilotgebieden waar sportvissers lood kunnen inruilen voor milieuvriendelijke alternatieven.
- In het kader van bewustwording worden wedstrijden georganiseerd waar men alleen met alternatieven mag vissen. De gedachte hierachter is de leden er van bewust maken dat je niet slechter vist als je alternatieven voor lood gebruikt. In 2019 waren dat bijna 100 evenementen.
- Pilotgebieden worden aangewezen, waar sportvissers alleen met alternatieven mogen vissen.
- Vislessen op scholen waar een vismeester aan de jongeren ook uitleg geeft over duurzame alternatieven voor vislood.
- Alternatieven voor vislood onder de aandacht brengen bij de leden; VisTV, Vistijdschriften (o.a. Hét VISblad) en website (zie ook www.sportvisserijloodvrij.nl)
- De lobby van de Europese tak van de hengelsportbranche steunen voor een verbod op het gebruik van vislood.
- Sportvisserij MidWest Nederland gaat HSV De Snoekbaars benaderen om samen te werken aan een actieve campagne binnen de vereniging om het gebruik van lood snel uit te faseren.

Daarnaast is ook de grootste Utrechtse Hengelsportvereniging (AUHV) actief met het uitfaseren van het gebruik van vislood. Zo gaat zij loodvrij vissen promoten op de grootste hengelsportbeurs van Nederland (eind november/begin december in de Jaarbeurs) en werkt ze aan het instellen van een loodvrij pilotgebied in samenwerking met Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.

Er wordt door de partijen aangegeven dat er onder een groot deel van de leden, met name de jongeren, veel bereidheid is om te stoppen met het gebruik van lood. Het tempo waarin dat gaat is moeilijk objectief te bepalen, maar de inschatting is dat het snel kan gaan nu in sommige takken van de vissport (streetfishing met tungsten gewichten) het loodvrij vissen een hype is geworden

(<https://www.sportvisserijnederland.nl/actueel/nieuws/20943/primeur-nk-streetfishing.html>).

De doelen en termijnen zijn door vier ministeries, de Unie van Waterschappen, Brancheorganisatie dierenbenodigdheden en –voeders (Dibevo) en Natuurmonumenten bepaald en haalbaar geacht. Een versnelling op het tempo is moeilijk te realiseren. Een verbod is lastig te handhaven, omdat het voor de handhavers moeilijk zichtbaar is welk materiaal wordt gebruikt en of het gecoat is. Gedragsverandering vraagt tijd en zorgvuldige promotie en communicatie. Ook zijn niet alle alternatieven een verbetering ten opzichte van lood op het vlak van waterkwaliteit. Zo heeft het verkoopverbod van lood in Denemarken geleid tot een verschuiving naar met name zink. Zink is in veel Nederlandse wateren normoverschrijdend en dus niet wenselijk voor de Nederlandse situatie

Het tempo waarmee alternatieven op de markt komen past bij de omschakeling die nu plaats vindt. Sportvisserij (MidWest) Nederland verwacht dat de grote producenten, die voor de Europese markt produceren, uit zichzelf meer loodvrije visattributen zullen produceren als de kleinere fabrikanten een groter markt aandeel krijgen. Dit proces is nu gaande.

De gemeenten:

In de gesprekken met de sportvisserij en de waterschappen is gebleken dat de gemeenten via de bestaande overlegstructuren goed worden betrokken. In de visstandbeheercommissie bedenken Sportvisserij MidWest Nederland, het waterschap en de gemeenten gezamenlijk plannen om het gebruik van duurzame alternatieven voor vislood te bevorderen. Ook worden gemeenten individueel benaderd als zij viswater verhuren.

De waterschappen

De waterschappen zijn ook actief om het gebruik van vislood terug te dringen. Alle waterschappen hebben hierop beleid gemaakt of hebben dat in voorbereiding. Tevens zijn de waterschappen actief in de visstand beheercommissies.

Conclusie

De sector is met vele initiatieven bezig om het vastgestelde doel uit de Greendeal te halen. De gemeenten, waterschappen en de sportvisserij werken samen in verschillende visstand beheercommissies aan het terugdringen van vislood, conform de afspraken van de Greendeal. Om vislood niet alleen uit de Utrechtse, maar ook de landelijke viswateren uit te bannen, lijkt de periode van 10 jaar uit de Greendeal een realistisch tijdpad te zijn. Uit de gesprekken komt naar voren dat aanvullende maatregelen vanuit de provincie waarschijnlijk geen verdere versnelling zullen realiseren.

Het instellen van een verbod op het gebruik van vislood op basis van de visserijwet is een bevoegdheid die bij het Rijk ligt krachtens Artikel 16, lid 1, onderdeel b, Visserijwet 1963. Een provinciaal verbod instellen op het gebruik van lood is niet opportuun omdat er geen normoverschrijding is waarop we dit kunnen baseren, het verbod een averechts effect kan hebben en de aanpak van de greendeal effectief lijkt te zijn.

De provincie zou wel via de website nieuws van Sportvisserij MidWest Nederland of de waterschappen kunnen delen om hun communicatiecampagnes te ondersteunen.